

Kohanimenõukogu koosolek
PROTOKOLL nr 117

Tallinn

16.02.2022

nr 14-4/3-1

Algus kell 15.30 lõpp kell 17.00

Juhatas: Mart Uusjärv

Protokollis: Timo Torm

Võtsid osa: Peeter Päll, Martin Kulp, Mall Leht, Taavi Pae, Liisi Lumiste, Pikne Kama, Raivo Aunap, Uudo Timm, Marja Kallasmaa, Olev Veskimäe, Ilmar Tomusk, Evar Saar

Puudus: Hendrick Rang

Kutsutud: Kalev Naur, Naissaare külaselts MTÜ esindaja

PÄEVAKORD:

1. Uue küla moodustamisest Toila vallas Kohtla-Nõmme alevis
2. Aadressiandmete süsteemi määrustest
3. Harjumaa omavalitsuste liidu ettepanekust põlisnimede kaitseks
4. Kodaniku ettepanekust kohanimede määramiseks
5. Veekogude lisamisest kohanimeregistrisse

1) Uue küla moodustamisest Toila vallas Kohtla-Nõmme alevis

Timo Torm selgitab kohanimenõukogule, et Toila vallas Kohtla-Nõmme alevis soovitakse elanike algatusel moodustada uut küla. Ta lisab, et küla moodustamine on ettevalmistavas faasis ning kohalikud aktivistid, kes küla moodustamist eest veavad, soovivad kohanimenõukogu arvamust võimaliku külanime osas.

Mart Uusjärv annab sõna küla moodustamise ühele eestvedajale Kalev Naurile.

Kalev Naur selgitab kohanimenõukogule küla moodustamise põhjuseid ning tutvustab võimalikke külanimesid – *Kohtla-Uueküla* ning *Savinõmme*. Ta selgitab, et piirkonnas on üheks ajalooliseks nimeks *Kohtla*, mille järgi on kohanime saanud nii *Kohtla-Nõmme* kui ka *Kohtla-Järve*, mistõttu sobiks ka uue küla nimetamisel *Kohtla* nime kasutada. Kalev Naur lisab, et *Uueküla* täiend tuleneb asjaolust, et *Kohtla-Nõmme* alevist idas paikneb *Kohtla* küla osa, mida rahvasuus kutsutakse *Vanakülaks* ning kuna need kaks asumit asuvad kõrvuti, siis sobiks uue küla nimeks *Kohtla-Uueküla*.

Mart Uusjärv palub kohanimenõukogu arvamusi külanimede osas.

Peeter Päll uurib Kalev Naurilt, kust tuleb *Savinõmme* nimi.

Kalev Naur selgitab, et *Savinõmme* nimi tuleneb asjaolust, et sealne pinnas on väga savine ning kombineerides seda *Kohtla-Nõmme* nimega saadi kokku *Savinõmme*. Ta lisab, et *Kohtla-Uueküla* oli kohalikele elanikele ajaloolisest aspektist eelistatum nimi.

Peeter Päll selgitab, et *Savinõmme* oleks küllaltki unikaalne nimi, mis oleks väga lihtsasti üles leitav. Ta toob välja, et *Purtse* kandis oli kunagi *Purtse-Uueküla*. Ta lisab, et *Kohtla-Uueküla* nimi on hästi ära põhjendatud ning tema meelest on see nimi sobiv, kuid nendib, et *Kohtla-Uueküla* nimi on natukene pikk.

Raivo Aunap toob välja, et *Kohtla-Uueküla* nimi ei ole just kuigi originaalne ning uurib, kas kohalikud aktivistid on kohaliku nimemaastiku ka ajaloolisest vaatest uurinud.

Kalev Naur selgitab, et algselt oli valikus kaheksa erinevat varianti, kuid põhjalikumad uurimistööd tehtud ei ole. Ta uurib kohanimenõukogult, kas neil on nimede osas soovitusi anda.

Raivo Aunap vastab, et *Kohtla* mõisa vanalt kaardil on kaks huvitavat nime – *Nigaba soo* ning *Reokoppi nõmm*, kuid lisab, et ilmselt on need nimed ununenud, mistõttu ei pruugi need kohalike elanike poolehoidu leida. Ta toob välja, et *Kohtla-Uueküla* on külanimena aktsepteeritav.

Peeter Päll toob välja, et *Kohtla-Uueküla* on külanimena sobiv, kuid lisab, et kohalikud elanikud võiksid kaaluda ka *Savinõmme* nime.

Taavi Pae uurib, kust pärineb *Vahtsepa kraavi* nimi

Kalev Naur selgitab, et *Vahtsepa* nimi omab kohalike elanike silmis pigem negatiivset varjundit, sest tegu on kraaviga, mis intensiivse põlevkivitööstuse tõttu oli väga reostunud ning seetõttu *Vahtsepa* nimi kohalike elanike jaoks atraktiivne ei ole.

Mart Uusjärv uurib, kas kohanimenõukogu liikmed on nõus *Kohtla-Uueküla* nimega.

Peeter Päll toob välja, et *Kohtla-Uueküla* nimi on sobiv, kuid võiks kaaluda ka *Savinõmme* nime.

Kohanimenõukogu liikmed nõustuvad Peeter Pälliga.

OTSUSTATI: *Kohtla-Uueküla* on külanimena sobiv, kuid kohalikud elanikud võiksid kaaluda võiks ka *Savinõmme* nime.

2) Aadressiandmete süsteemi määrusest

Mart Uusjärv selgitab, et detsembris toimunud kohanimenõukogu koosolekul jäi pooleli aadressiandmete süsteemi määrust puudutav arutelu. Ta palub Mall Lehel selgitada, mis on aadressiandmete süsteemi määruse muutmise eesmärk.

Mall Leht selgitab, et praegune aadressiandmete süsteemi määruse paragrahv 13 sõnastus on liiga jäik ning seda tuleb muuta, et ajaloolised nimed oleksid kaitstud. Ta lisab, et osad maaüksused on kehvasti leitavad, mistõttu on keeruline leida tasakaalu ajalooliste nimede säilitamise ning maaüksuste leitavuse osas.

Hetkel on aadressiandmete süsteemi määrus sõnastatud järgmiselt:

(4) *Koha-aadressis ei kasutata:*

1) piisava eristusvõimeta ega juurdemõeldavaid sõnu (näiteks ei kasutata sõnu „number”,

„krunt”, „maatükk”, „maaiüksus”, „katastriüksus”, „talu”, „maja”, „kodu”);

2) lühendeid, mis ei ole kohanimede puhul lubatud või käesolevas määruses kirjeldatud;

3) ebakohaseid sümboleid (näiteks ei kasutata koolonit, jutumärke, võrdlusmärke);

4) sidesõnu, asesõnu ja arvsõnu;

5) nimetuumana järgmisi maakonna, omavalitsuse, asustusüksuse, liikluspinna ja väikekoha liigisõnu: „tänav”, „tee”, „puiestee”, „maantee”, „ringtee”, „allee”, „põik”, „väikekoht”, „küla”, „vald”, „linn”, „alev” ja „alevik”.

Mall Leht toob välja, et praeguse määruse sõnastuse kohaselt oleks vaja muuta mitmeid maaüksuste nimesid, kuid kuna see võib tekitada palju pahameelt maaüksuste omanike hulgas, siis oleks vaja leida lahendus, kuidas määruse paragrahvi 13 muudatus sõnastada.

Mall Leht toob välja, et tema hinnangul ei peaks kohanime muutma, kui see on kehtestatud enne 1940. aastat.

Mart Uusjärv uurib, millised on teiste kohanimenõukogu liikmete arvamused selle teema osas.

Peeter Päll toob välja, et tema meelest võiks määruse muudatuse sõnastada selliselt, et muudatus rakenduks vaid uutele määratavatele kohanimedele. Peeter Päll arvab, et juba määratud kohanimedele kohalikke omavalitsusi muutma sundida oleks väär.

Mall Leht selgitab, et sellisel juhul jätkuks olukord, mille puhul oleksid mitmed kohanimed kohanimede kasutajate jaoks raskesti leitavad.

Raivo Aunap toob välja, et tema pigem nõustub Mall Lehe seisukohaga ning lisab, et mitmetel juhtudel on aadressiandmete süsteemi määruse kohaselt muutmist vajavate kohanimede asukohtades olemas ka teised ajaloolised kohanimed, mida kasutada võiks.

Mart Uusjärv toob välja, et tema nõustub Peeter Pälli arvamusega. Ta lisab, et kohalikel omavalitsustel on endiselt võimalus kohanimedele muuta ning sündi rakendada ei peaks ning seda asjaolu tuleks keskkonnaministri määruse muutmisel arvestada

OTSUSTATI: Võtta info teadmiseks.

3) Harjumaa omavalitsuste liidu ettepanekust põlisnimede kaitseks

Mall Leht selgitab, et Harjumaa Omavalitsuste Liit on esitanud Maa-ametile ettepaneku muuta ruumiandmete seadust selliselt, et kohalikele omavalitsustele antaks hajaasutuses ajalooliste kohanimede puhul koha-aadressi määramisel õigus erandina liikluspinna nime mitte kasutada, vaid kasutada ajaloolist katastriüksuse nime.

Mall Leht annab kohanimenõukogu liikmetele ülevaate hetkeolukorrast, kus tiheasustus on edasi arenenud miljööväärtuslikele aladele ning kus võiks kaaluda ajalooliste talunimede kasutamist koha-aadressina.

Mall Leht teeb ettepaneku moodustada töörühm, mis teemat analüüsiks ning esitaks oma ettepanekud ruumiandmete seaduse muutmiseks.

Mart Uusjärv uurib, kes võiksid töörühma kuuluda.

Mall Leht teatab, et on nõus töörühma kuuluma.

Peeter Päll on nõus töörühma töösse panustama.

Evar Saar on nõus töörühma tööst osa võtma.

Raivo Aunap teatab, et on nõus töörühma tööst osa võtma.

OTSUSTATI:

1. Moodustada töörühm, mis ruumiandmete seaduse muutmist analüüsiks ning oma ettepanekud ruumiandmete seaduse muutmiseks esitaks.
2. Määrata töörühma liikmeteks Mall Leht, Peeter Päll, Evar Saar ja Raivo Aunap.

4) Kodaniku ettepanekust kohanimede määramiseks

Timo Torm selgitab kohanimenõukogule, et eelmisel kohanimenõukogu koosolekul arutati kodaniku ettepanekut kohanimede määramiseks Valgamaal Otepää vallas. Ta lisab, et osade objektide puhul otsustati objekte kohanimeregistrisse mitte kanda ning arutada teemat järgmisel kohanimenõukogu koosolekul. Ta toob välja, et arutamist vajavad veel järgmised kohanimed – *Kakkoja*, *Järvaselja läte*, *Elva veski allikas* ning *Virpsu soo*.

Timo Torm teeb ettepaneku mitte määrata kohanime *Virpsu soo*, sest soo koosneb kahest osast ja vaid ühele osale ei ole nime määramine õigustatud. Ta toob välja, et teiste objektide puhul võiks uurida, kas objektid on looduses olemas ning seejärel otsustada, kas määrata kohanimed või mitte.

Timo Torm palub kohanimenõukogu liikmete arvamusi teema osas.

Evar Saar arvab, et *Kakkoja* nime võiks kinnitada oru nimena, sest kaardipildi kohaselt ei paista, et oja asukohas vooluveekogu asuks. Ta lisab, et ka varasemalt on vooluveekogude sängidele, kus veevoolu enam ei ole, oru nimi määratud. Evar Saar toob välja, et *Järvaselja läte* puhul on veekogu olemas, kuid *Järvaselja* on tehislik nimi ning seda ei oleks õige määrata. *Elva veski allika* puhul toob ta välja, et ka seda nime ei ole õige määrata, sest see on pigem veekogu kirjeldav omadus. Evar Saar nõustub *Virpsu soo* osas Timo Tormi ettepanekuga objekti kohanimeregistrisse mitte kanda.

Mart Uusjärv uurib, kas kohanimenõukogu liikmed on Evar Saare ettepanekuga kinnitada *Kakkoja nimi* ning jätta teised nimed kinnitamata.

Kohanimenõukogu liikmed nõustuvad Evar Saare ettepanekuga.

OTSUSTATI:

1. Kinnitada oru mitteametliku muu nimena *Kakkoja*.

2. Mitte kinnitada *Järvaselja lätte, Elva veski allika ning Virpsu soo* nimesid.

5) Veekogude lisamisest kohanimeregistrisse

Timo Torm selgitab kohanimenõukogule, et eelmisel koosolekul arutati veekogude lisamist kohanimeregistrisse. Ta selgitab, et osade objektide puhul otsustati nimeküsimumst arutada pärast lisainfo kogumist.

Timo Torm teatab, et eelmisel koosolekul leiti, et veekogud keskkonnaregistriga koodidega VEE2084610, VEE2084620, VEE2084640 moodustavad ühe rühma, kuid kuna veekogude puhul ei ole tegemist veehoidlaga ning need ei ole seotud ka Aardla poldriga, siis on nimi *Aardla poldri veehoidla* eksitav. Timo Torm selgitab, et Kambja Vallavalitsusest saadud arvamuse kohaselt võiks veekogude rühmanimeks olla *Savijõe karjäärid*. Ta palub kohanimenõukogu arvamust veekogu nime osas.

Uudo Timm toob välja, et nende veekogude puhul tema liigisõna karjäärid ei kasutaks ning sobivamaks nimeks oleks näiteks *Savijõe lombid* või *Savijõe järved*. Ta lisab, et veekogu on lähedal asuva karjääri tegevuse tõttu veel kujunemisel.

Evar Saar arvab, et *Savijõe lombid* on nimena sobiv.

Raivo Aunap toob välja, et temale seondub liigisõna lomp eelkõige pärast vihmasadu teedele ja tänavatele tekkivate vee- või porilompidega. Ta uurib, kas keeleteadlastel on ehk muid alternatiive pakkuda.

Peeter Päll selgitab, et liigisõna lomp on Lõuna-Eestis levinud väikese veekogu puhul kasutatava liigisõnana, mistõttu on see liigisõnana sobiv.

Kohanimenõukogu liikmed nõustuvad, et veekogude keskkonnaregistri koodidega VEE2084610, VEE2084620, VEE2084640 rühmanimeks võiks määrata *Savijõe lombid*.

Timo Torm selgitab, et eelmisel koosolekul leiti, et veekogu keskkonnaregistri koodiga VEE2079800 ei moodusta *Ristilaiu abajaga* ühte rühma, sest kahe veekogu vahemaa on liiga suur. Kuna veekogul puudub nimi, siis otsustati nimeküsimumst arutada järgmisel kohanimenõukogu koosolekul. Ta toob välja, et sobivaks nimeks oleks näiteks *Silejänese järv*, tulenevalt katastriüksusest, millele veekogu jääb.

Raivo Aunap leiab, et *Silejänese järv* on nimena sobiv.

Mart Uusjärv uurib, kas *Silejänese järv* määrataks ametliku või mitteametliku nimena.

Peeter Päll toob välja, et veekogudele on enamasti määratud ametlik põhিনিimi, mistõttu

tuleks ka see nimi ametliku põhinimena määrata.

Kohanimenõukogu liikmed nõustuvad Peeter Pälli seisukohaga määrata veekogule keskkonnaregistri koodiga VEE2079800 ametlik põhinimi *Silejänese järv*.

Timo Torm selgitab, et lisaks eelmainitud veekogudele vajab arutamist ka Hiiu maakonnas Vohilaiul Mäehansu katastriüksusel paikneva veekogu nimi. Timo Torm teeb ettepaneku nimetada veekogu *Mäehansu järveks*.

Olev Veskimägi toob välja sellel veekogul tegelikult püsiv veepeegel puudub, mistõttu ei oleks õige nime määrata.

Kohanimenõukogu liikmed nõustuvad, et Hiiu maakonnas Vohilaiu Mäehansu katastriüksusel asuvale veekogule pole õige nime määrata.

OTSUSTATI:

1. Määrata veekogude keskkonnaregistri koodidega VEE2084610, VEE2084620, VEE2084640 mitteametlikuks rühmanimeks *Savijõe lombid*.
2. Määrata veekogu keskkonnaregistri koodiga VEE2079800 ametlikuks põhinimeks *Silejänese järv*.
3. Mitte määrata Hiiu maakonnas Vohilaiul Mäehansu katastriüksusel paiknevale veekogule nime, sest tegemist ei ole püsiva veekoguga.
4. Kohanimenõukogu sekretäril informeerida keskkonnaregistri pidajat nimede määramise osas.

(allkirjastatud digitaalselt)

Mart Uusjärv

Koosoleku juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Timo Torm

Protokollija